

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

**СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)**

Освітньо-професійна програма Місцеве самоврядування
спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування
освітній ступінь бакалавр

Розробник:
Дедухо Алла,
к. філол. н., доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант:
Сердюк Ольга,
к. екон. н., професор кафедри публічного управління та адміністрування

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Українська мова (за професійним спрямуванням)
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	<i>Викладач: Дедушно Алла</i> , к. філол. н., доцент <i>Контакти:</i> ауд. 459 (навчальний корпус № 4) e-mail: dedukhno.alla@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/dedukhno-alla-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	281 Публічне управління та адміністрування <i>ОПП Місцеве самоврядування</i>
Попередні умови для вивчення дисципліни	Базові знання з української мови

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: виробити навички мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики та термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування чіткого й правильного розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; забезпечення досконалого володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; вироблення навичок самоконтролю та дотримання мовних норм у спілкуванні; формування навичок оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

Компетентності:

Загальні:

ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

Програмні результати навчання, ПРН:

ПРН 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

ПРН 2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.

ПРН 7. Уміти організувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/спортивних проєктах спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.

ПРН 12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

Програма та структура навчальної дисципліни

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Денна форма 281 ПУА бд 2022			
	усього	серед них		
л		п	с. р.	
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови	8	2	-	6
Тема 2. Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	12	2	2	8
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності	12	2	2	8
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації	12	2	2	8
Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем	12	2	2	8
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань	12	2	2	8
Тема 7. Довідково-інформаційні документи Етикет службового листування	10	2	2	6
Тема 8. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія	12	2	2	8
Усього годин	90	16	14	60

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання навчальних завдань на практичних заняттях	Виконання тестових завдань	Виконання тесту за опрацьованими завданнями самостійної роботи	Екзамен	
ПРН 1		7	5	7	5	24
ПРН 2	2	7	5	7	5	26
ПРН 7		7	5	7	5	24
ПРН 12	2	7	5	7	5	26
Разом	4	28	20	28	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування на	Виконання навчальних завдань на практичних заняттях	Виконання тесту за опрацьованими завданнями самостійної роботи	Виконання тестових завдань	Екзамен	
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови	-	-	28	20	-	-
Тема 2. Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	1	4			-	5
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності	-	4			-	4
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації	1	4			-	5
Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем	1	4			-	5
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань	1	4			-	5
Тема 7. Довідково-інформаційні документи Етикет службового листування	-	4			-	32
Тема 8. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія	-	4			-	24
Разом	4	28	28	20	-	80
Екзамен					20	20
Разом	4	28	28	20	20	100

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90.

Кількість кредитів – 3,0.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття, у разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, перед опануванням цієї навчальної дисципліни. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні, набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з

документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf>

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, словники, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 624 с.
2. Дедухо А. В., Сизоненко Н. М. Практикум з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для студентів аграрних закладів вищої освіти. 2-ге вид., доп. і переробл. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 242 с.
3. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підруч. 5-ге вид., випр. і допов. Київ : Алерта, 2019. 640 с.

Допоміжні

1. Дедухо А. В. Перформативи в мові й мовленні (на матеріалі української мови) : монографія. Київ : Видавництво : Ліра-К, 2017. 212 с.
2. Дедухо А. В. Прокляття як мовленнєвий акт. Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 18–19 травня 2021
3. Дедухо А. В., Шаравара Т. О. Лінгвопрагматичні особливості перформативного акту співчуття (на матеріалі української мови. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна монографія / за наук. редакцією Н. Сизоненко. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. С. 27–34.
4. Дедухо Алла, Шаравара Тамара. Функціонально-семантичний аспект мовленнєвих актів закладу. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Полтава, 25 травня 2022 р.). Полтава : ПДАУ, 2022. С. 34–37.
5. Мацюк З. О., Станкевич Н. І. Українська мова професійного спрямування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. 2-е вид. Київ : Каравела, 2008. 352 с.
6. Gorb, O., Yasnolob, I., Dedukhno A., Kaliuzhna, Yu. (2017). The formation of the management system of ecological, social, and economic development of rural territories using the experience in European Union. *Journal of Environmental Management and Tourism*, (Volume VIII, Summer), 3(19): 516–528.
7. Liulka V., Dedukhno A. The specifics of English distance learning in higher educational institutions of Ukraine. *Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers* / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya]. Drohobych: Publishing House „Helvetica”, 2022. Issue 50. pp. 347–351.
8. Markina I., Nichugovskaya L., Karapuzova N., Kazarian G., Dedukhno A. Structural and Functional Model of Formation of an Inclusive Education Management System: World Experience. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*. Volume 11, Issue 5, 2020. P. 184–199.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL : <http://www.slovnuk.net> (дата звернення 10.10.22).
2. Лінгвістичний портал з української мови. URL: www.mova.info (дата звернення 10.10.22).
3. Російсько-українські словники. URL: www.r2u.org.ua (дата звернення 10.10.22).
4. Типова інструкція з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення 10.10.22).
5. Сизоненко Н. М. Етапи формування риторичної компетентності фахівця на практичних заняттях з української мови (за професійним спрямуванням). *Матеріали 48-ї науково-методичній конференції викладачів і аспірантів «Науково-методичні основи компетентнісного підходу до підготовки здобувачів вищої освіти»*. Полтава : РВВ ПДАА, 2017. С. 93–95. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/4196/1/materialyzbirnykcompressed.pdf> (дата звернення 10.10.22).
6. Сизоненко Н. М. Комунікативні завдання на формування мовленнєвої компетенції з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)». *Матеріали 50-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін в контексті підвищення якості вищої освіти»*. Полтава : РВВ ПДАА, 2019. С. 151–153. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/5222/1/%d0%9c%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%96%d0%b0%bb%d0%b8%20%d0%9c%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%84%d0%b5%d1%80%d0%b5%bd%d1%86%d1%96%d1%8f%202019%20%d1%80%d1%96%d0%ba%28%d0%b7%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%29-%d1%81%d1%82%d1%80%d0%b0%bd%d0%b8%d1%86%d1%8b-1-4%2c163-165.pdf> (дата звернення 10.10.22).
7. Український правопис. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf> (дата звернення 10.10.22).